

Vyhodnocení plnění opatření Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje za rok 2022

Cíl 1: Informace o systému prevence dostupné veřejnosti, podpora k aktivnímu přístupu

Stručný popis cíle:

V rámci systému prevence kriminality je důležité předávání informací o možnostech ochrany osob a majetku před trestnou činností, o pomoci obětem TČ, o vlastních preventivních aktivitách, možnosti většího zapojení obyvatel do prevence kriminality. Tyto informace by měly být jednoduše dostupné jak odborné, tak i laické veřejnosti.

- *Zlepšení informovanosti veřejnosti o systému prevence, zapojení veřejnosti do prevence kriminality,*
- *zvýšení informovanosti občanů o preventivních činnostech v kraji,*
- *zajištění prezentace aktivit směrem k veřejnosti,*
- *pořádání konferencí (nejen pro odbornou veřejnost), seminářů, workshopů – profesní rozvoj pracovníků, prezentace příkladů dobré praxe – úspěšné komunitní projekty založené na spolupráci subjektů v lokalitě a řešící konkrétní problémy lokality.*

Opatření 1.1 Pokračování v zajištění informovanosti o prevenci (systému prevence a preventivních aktivitách) při využití všech dostupných prostředků

Stručný popis opatření:

- *Zajištění informovanosti prostřednictvím:*
 - *webových stránek kraje, obcí, Policie ČR a dalších subjektů*
 - *mediálních prostředků – tiskoviny, rozhlas, televize*
 - *konferencí, seminářů, besed, kulatých stolů pro odbornou a laickou veřejnost*
 - *letáků, spotů a jinými způsoby sdělení*
 - *informačních kampaní*

Plnění opatření:

- Ústecký kraj má vytvořen na svých webových stránkách odkaz přímo na oblast k prevenci kriminality, kde jsou uváděny aktuální informace k této problematice, jsou zde k dispozici analytické, metodické i strategické dokumenty Ústeckého kraje a Ministerstva vnitra (Bezpečnostní analýzy za jednotlivé roky, Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje), zprávy o realizovaných seminářích nebo tematicky zaměřených konferencích, informace o projektech kraje aj. Sekce k prevenci kriminality je k dispozici: Ústecký kraj/Sociální práce a prevence/Prevence kriminality: <https://www.kr-ustecky.cz/prevence-kriminality/ds-71832/p1=274613>.
- Ústecký kraj na základě nabídky náměstka hejtmána pana PaedDr. Jiřího Kulhánka oslovil obce v kraji a požádal o zaslání návrhů řešení sociálního vyloučení v Ústeckém kraji a osvědčených příkladů dobré praxe. Na tuto nabídku spolupráce zareagovalo celkem 20 zástupců obcí a další partneři, kteří působí v oblasti prevence kriminality a sociální prevence a zaslali celkem 78 projektových aktivit či souborů projektů prostřednictvím elektronického formuláře. Z těchto podnětů byl zpracován dokument – **Sborník příkladů dobré praxe Ústeckého kraje**, který byl předložen k jednání Výboru

pro sociální věci, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality Zastupitelstva Ústeckého kraje, konaném dne 16. 6. 2021. Sborník dobrých praxí je v elektronické podobě zveřejněn na stránkách Ústeckého kraje, který naleznete na odkazu: [Dobrá praxe při řešení sociálně vyloučených lokalit: Sociální péče: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](#). Zároveň bylo dojednáno, že sborník bude průběžně aktualizován. Ke spolupráci přistoupily také další dva kraje, které v podobném rozsahu řeší problematiku sociálně vyloučených lokalit – kraje Moravskoslezský a Karlovarský. Sborníky obou krajů budou po ukončení sběru dat následně zpracovány.

- Ústecký kraj se také aktivně opakovaně zapojil do **propagace akce tzv. „Milostivé léto II“**. „Milostivé léto II“ díky novelizaci Občanského a exekučního řádu dává dlužníkům jedinečnou a jednorázovou příležitost zaplatit své exekučně zažalované pohledávky vůči „státu“ bez sankcí a příslušenství. Další informace jsou zveřejněny na webových stránkách Ústeckého kraje: <https://www.kr-ustecky.cz/chcete-se-zbavit-dluhu-a-zacit-lepsi-zivot-uz-v-zari-vyuzijte-milostive-letu-ii/d-1769115/p2=0>.

Ústecký kraj:

- napomáhá ke zvýšení informovanosti občanů Ústeckého kraje
- ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (dnes Odborem pro sociální začleňování MMR) odborně zaštiťuje a koordinuje komunikační kampaň k „Milostivému létu“
- zaštiťuje a využívá své komunikační nástroje a kanály (včetně institucí) k informování občanů
- Každoročně jsou předávány informace v rámci pravidelných porad, besed s odborníky či akcí větších rozměrů (konferencí), které realizuje odbor sociálních věcí KÚ i ve spolupráci s dalšími partnery. Níže jsou uvedeny vybrané příklady aktivit realizovaných odborem sociálních věcí KÚ zaměřených přímo na prevenci kriminality:
- I v roce 2022 byly pravidelně realizovány semináře pro zvyšování kompetencí odborných pracovníků zejména obcí a poskytovatelů sociálních služeb nebo dalších partnerů – pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (vč. kurátorů pro děti a mládež), sociální pracovníky obcí II. a III. typu (úsek sociální práce), romské poradce a terénní pracovníky obcí, protidrogové koordinátory obcí aj. Níže jsou zmíněny některé semináře:
 - Práce s osobou traumatizovanou v důsledku domácího násilí
 - Manipulace – romská identita
 - Práce s klientem s duální diagnózou
 - Práce s uživateli alkoholu v poradenských a sociálních službách
 - Specifika vězeňského prostředí, negativní jevy ve vězeňství
 - Transakční analýza v užití intervenčních technik v sociální práci
 - Rodina v nároku separačně-vývojových změn a možnosti účinné prevence
- Informace jsou předávány také na metodických poradách pro pracovníky obcí a jiných subjektů, probíhají zde i prezentace dalších institucí. V roce 2022 je plánováno na prosinec setkání s manažery prevence kriminality obcí. Většina obcí Ústeckého kraje informuje na svých webových stránkách laickou i odbornou veřejnost o této problematice, jsou zde uváděny analytické i strategické dokumenty dané obce vč. informace o realizovaných preventivních aktivitách.
- Manažeři prevence kriminality nejen zapojených obcí a další partneři byli opakovaně informováni o informačním portálu MV k prevenci kriminality, kde jsou uváděny informace o činnosti MV a dalších partnerů, příklady dobré praxe aj. z oblasti prevence

kriminality: <http://www.prevencekriminality.cz/>. Je možné se přihlásit na tomto portálu také k pravidelnému odběru novinek.

- V Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje lze vyhledat služby, které působí v oblasti prevence kriminality a sociální prevence, které poskytují nejen registrované sociální služby jednak obětem, tak svědkům či pachatelům trestné činnosti (služby sociální prevence). Zároveň jsou součástí webu také speciální záložky – zaměřené na služby pro rodiny s dětmi a služby protidrogové prevence. Katalog je k dispozici na webových stránkách: <http://socialnisluzby.kr-ustecky.cz/>.
- Spolupráce s obcemi a zástupci dalších institucí probíhá pravidelně také v oblasti sociální prevence, která je jednou z klíčových oblastí samotné prevence kriminality.
- V roce 2022 proběhlo setkání s veliteli městských a obecních policí v Ústeckém kraji, kterého se zúčastnili také zástupci z Krajského ředitelství Policie Ústeckého kraje. Na jednání se projednávaly aktuální informace a sdílely zkušenosti z praxe. Smyslem setkání bylo získat obraz fungující prevence v kraji a navázat mezi sebou užší spolupráci. Dalšími aktéry setkání byly zástupci Krajského úřadu Ústeckého kraje za oblast prevence kriminality a protidrogové politiky.
- Sociální kurátoři obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v Ústeckém kraji v rámci exkurze navštívili německou věznici JVA Dresden a pracovníci adiktologických služeb Ústeckého kraje v rámci exkurze navštívili věznici ve Světlé nad Sázavou, kde bylo v letošním roce otevřeno oddělení bezdrogové zóny.

Opatření 1.2 Podpora veřejné prezentace programů prevence a jejich realizátorů

Stručný popis opatření:

- *shromažďování příkladů dobré praxe*
- *veřejná prezentace realizátorů a jejich programů či aktivit a distribuce výstupů (metodik, prezentací, návodů)*
- *tematicky zaměřené konference – společná prezentace partnerů v oblasti prevence a jejich aktivit*
- *tvorba metodických materiálů a postupů*

Plnění opatření:

- Informování probíhá pravidelně elektronickou formou (prostřednictvím webových stránek Ústeckého kraje; e-mailovou korespondencí), dále prostřednictvím médií v regionálních médiích (webové stránky, tištěné noviny obce, sociální sítě)
- Ústecký kraj zpracoval v roce 2021 dokument – **Sborník příkladů dobré praxe Ústeckého kraje**. Bližší informace jsou uvedeny v plnění Opatření 1.1.
- Ústecký kraj pravidelně realizuje nebo ve spolupráci s dalšími partnery zajišťuje semináře, workshopy, konference k této problematice (viz plnění Opatření 1.1).
- O aktivitách, které jsou realizovány ústředními orgány, zejména Ministerstvem vnitra ČR, jsou dotčení pracovníci průběžně informováni prostřednictvím e-mailové komunikace.
- Ústecký kraj má zřízen také elektronický Katalog sociálních služeb Ústeckého kraje (dále také Katalog), který plní řadu funkcí. Jednou z nich je předávání informací nejen z oblasti sociálních služeb, Katalog obsahuje i další oblasti dle témat mimo registrované sociální služby – služby pro rodiny s dětmi, služby protidrogové prevence apod. Katalog je dle potřeb Ústeckého kraje rozšiřován o další funkcionality (i v tzv. vnitřním, neveřejném prostředí) a doplňován. Katalog začal v době covidové pandemie (toto

přetrvává do současné doby) sloužit také jako významný informační nástroj pro poskytovatele sociálních služeb a dalších organizací, které jsou v katalogu registrováni – jsou jim takto rozesílány metodické pokyny a doporučení (pozn.: katalog má také neveřejnou úroveň např. pro rozesílání hromadných emailů poskytovatelům sociálních a jiných služeb).

Opatření 1.3 Posilování občanské odpovědnosti a participace

Stručný popis opatření:

- *informování obyvatel o způsobech ochrany osob a majetku*
- *informační kampaně či jiné způsoby informování určených pro veřejnost a zaměřených na posílení aktivního přístupu obyvatel k ochraně majetku a osob*
- *podpora a šíření osvědčených projektů s přímým zapojením obyvatel do prevence – asistent prevence kriminality, domovník – preventista, školní dohledová služba, bezpečnostní dobrovolník aj.*

Plnění opatření:

- Projekt Asistent prevence kriminality (dále jen asistent PK) je realizován od roku 2009, kdy byl pilotně zaveden v rámci komplexního přístupu řešení bezpečnostní situace v sociálně vyloučené lokalitě Most – Chanov a finančně podpořen v rámci Programu MV – „Úsvit“. V roce 2022 (údaje k měsíci srpnu) bylo v obcích Ústeckého kraje podpořeno 29 asistentů z Programu MV ČR Prevence kriminality na místní úrovni a 57 z Úřadu práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti.
- Nadále je realizován projekt – školní dohledová služba (pracovníci jsou využíváni nejen pro zajištění bezpečnosti na komunikacích před školami, ale i v širším okolí v době před začátkem a konci vyučování) – např. v Bílině, Mostě, ale i jiných městech.
- Od roku 2014 je realizován projekt domovník – preventista, který je zaměřen na udržování pořádku v obytných domech ve vlastnictví obcí. Ministerstvo vnitra podporuje projekty typu „Domovník – preventista“ a v roce 2022 byl podpořen 1 domovník – preventista v Obrnicích. Obec Štětí realizuje projekt domovník-preventista ze svých finančních prostředků. V rámci KPSVL obce také realizovaly preventivní projekty typu asistent prevence kriminality a domovník-preventista.
- Pravidelné preventivní informační kampaně jsou realizovány především Policií ČR, v roce 2022 se jednalo o projekty s celorepublikovou působností – např. „Evropský den proti vloupání“, „Bezpečně u vody“, „#nePINdej!“, „Rizika sextingu – výsledky průzkumu a kampaň „To nevymažeš!““. Dále jsou realizovány PČR projekty na krajské úrovni – např. „Zebra se za Tebe nerozhledne“, „Zpomal, ještě je brzo“, „Safety Road“, „Obezřetný senior“, a další.
- Každoročně jsou realizovány konference, semináře, kulaté stoly k této problematice (také v rámci projektů Ústeckého kraje a aktivit dalších partnerů) – např. Intervenčního centra, Probační a mediační služby ČR, Policií ČR, městskými policiemi aj.
- Prevence na obcích je převážně zajišťována městskou policií, manažery prevence kriminality, asistenty prevence kriminality v rámci výchovných, vzdělávacích a osvětových aktivit. V roce 2022 se obce převážně zaměřovaly na cílovou skupinu senioři a osoby s hendikepou. Této cílové skupině byly předávány informace týkající se ochrany majetku, bezpečnost na ulici i v domě, podvodné podomní prodeje, obezřetnost při výběru z bankomatu atd.

Cíl 2: Spolupráce všech partnerů jako základní pilíř pro kvalitní prevenci

Stručný popis cíle:

Systém prevence kriminality zahrnuje široké spektrum činností, které jsou zajišťovány různými subjekty. Pro funkčnost a efektivnost je nezbytná spolupráce všech zainteresovaných subjektů a koordinace jejich činností:

- *zajištění kooperace subjektů v oblasti primární, sekundární a terciární prevence*
- *posilování funkčního systému prevence kriminality na všech úrovních (spolupráce subjektů, koncepční financování projektů, provázanost preventivních aktivit, měřitelné a udržitelné výstupy aktivit)*
- *posilování komplexního a systematického přístupu k řešení bezpečnostních a sociálních problémů na úrovni obcí a kraje*
- *zlepšení spolupráce participujících institucí*

Podpora spolupráce subjektů v oblasti vytváření pracovních míst především v oblastech s vysokým indexem kriminality.

Opatření 2.1 Podpora obcí a dalších partnerů v oblasti prevence, prohlubování spolupráce

Stručný popis opatření:

- *metodické vedení obcí, pracovních skupin či jiných platforem na místní a regionální úrovni – podpora jejich činností, spolupráce a koordinace realizace pracovních setkání manažerů prevence kriminality obcí a pracovníků dalších partnerů*
- *sdílení a předávání příkladů dobré praxe v oblasti prevence kriminality, výměna zkušeností*
- *zapojování dalších partnerů do systému prevence a jejich zapojení do projektů realizovaných napříč oblastmi prevence*

Plnění opatření:

- Pracovní skupiny na krajské úrovni – např. pro prevenci kriminality, k plánování rozvoje sociálních služeb pro protidrogovou politiku kraje – plní svou funkci, tj. vyvíjí činnosti směřující k rozvoji uvedených oblastí prevence – tj. metodické vedení, spolupráce s partnery či koordinace a realizace preventivních aktivit kraje, obcí a dalších partnerů (např. Policie ČR, městských policií, Probační a mediační služby ČR (dále také PMS), poskytovatelů sociálních služeb aj.). Dlouhodobě působí také široká síť pracovních skupin v rámci střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb na území Ústeckého kraje – v každém okrese kraje působí dvě specifické pracovní skupiny a speciálně ještě další dvě v rámci Šluknovského výběžku (celkem tedy 16 pracovních skupin).
- Spolupráce kraje s obcemi přispěla také ke vzniku pracovních skupin (komisí), které se zabývají prevencí na lokální úrovni – postupně se do systému prevence kriminality v ČR zapojují další města a obce v kraji (i menší obce) – jako jeden z výstupů lze použít počet zapojených obcí do systému prevence kriminality v ČR v daném období (vznik pracovních skupin pro prevenci kriminality je jednou z institucionálních podmínek pro zapojení do systému) a počet předložených projektových žádostí (vč. obdržovaných dotací). V roce 2022 se do Programu prevence kriminality na místní úrovni zapojilo 17 obcí, dotací MV bylo podpořeno 16 obcí s 36 projekty. Celkem byly obcím Ústeckého kraje poskytnuty prostředky ve výši 11.282.159,- Kč.
- Zástupci odboru sociálních služeb KÚ Ústeckého kraje se také aktivně zapojují (i formou členství) do činností komisí či koordinačních skupin na lokální úrovni v rámci např.

komunitního plánování, dále je např. krajský romský koordinátor členem Monitorovacího výboru pro kontrolu činnosti Agentury pro sociální začleňování apod.

- V rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) jsou v roce 2022 realizovány odborem sociálních věcí individuální projekty Ústeckého kraje. Finančně byly podpořeny vybrané sociální služby do 31. 10. 2022 prostřednictvím projektu „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3“. Od 01. 11. 2022 je odborem sociálních věcí realizován projekt „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 5“ (dále jen POSOSUK 5), do kterého jsou zapojené vybrané sociální služby – osobní asistence, azylové domy a intervenční centra. V rámci těchto projektů probíhá užší komunikace (tj. i metodické podpora ze strany OSV KÚ) s poskytovateli podporovaných sociálních služeb (služeb sociální prevence).
- Metodická podpora kraje (prostřednictvím např. krajského manažera PK a dalších členů Pracovní skupiny pro prevenci kriminality Ústeckého kraje) – komunikace s manažery obcí k problematice prevence kriminality probíhá na několika úrovních – jsou realizovány konzultace k řešení bezpečnostních problémů v obci a příprava a realizace vhodných projektů (vč. podpory při zvyšování kvality projektových žádostí), je zajišťována podpora při sestavení pracovní skupiny pro prevenci kriminality na obcích, pomoc s oslovením subjektů podílejících se na řešení nejen této problematiky a koordinace jejich aktivit, pomoc při sestavování projektů. V roce 2022 byly realizovány konzultace s představiteli obcí v Dolní Poustevně, Mikulášovicích a Šluknově, dále proběhly konzultace s neziskovými organizacemi působícími v lokalitě Kadaň, Klášterec nad Ohří, Teplice.
- Ústecký kraj zpracoval dokument – **Sborník příkladů dobré praxe Ústeckého kraje**. Bližší informace jsou uvedeny v plnění Opatření 1.1.
- Ústecký kraj rozvíjí také primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (tzv. školskou primární prevenci), do které jsou zapojeni také poskytovatelé služeb protidrogové prevence. Jim Ústecký kraj přispěl na poplatky za certifikační proces na MŠMT. Byla prohloubena spolupráce škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologických poraden) se sociálními službami zapojenými do protidrogové politiky Ústeckého kraje.
- Jednou či dvakrát ročně jsou realizována setkání s manažery prevence kriminality měst a obcí Ústeckého kraje, součástí jsou také individuální metodické konzultace, které na setkání navazují – je pravidelně využíváno manažery měst a obcí zejména před podáním žádostí do Programu Prevence kriminality MV. V roce 2022 je plánováno toto jednání na prosinec.
- Zároveň každoročně probíhají pravidelné porady, vzdělávací a kazuistické semináře v oblastech sociální prevence – na úsecích sociálně-právní ochrany dětí, sociální práce na obcích (vč. sociální kurately pro dospělé), integrace romské menšiny, protidrogové politiky, veřejného opatrovnictví nebo rozvoje sociálních služeb. Odborem sociálních věcí KÚÚK byly realizovány a z rozpočtu kraje financovány např. následující semináře v roce 2022: „Práce s osobou traumatizovanou v důsledku domácího násilí“, „Manipulace – romská identita“, „Práce s klientem s duální diagnózou“, „Práce s uživateli alkoholu v poradenských a sociálních službách“, „Specifika vězeňského prostředí, negativní jevy ve vězeňství“, „Rodina v nároku separačně-vývojových změn a možnosti účinné prevence“.
- Ústecký kraj se zapojil jako partner) ve spolupráci s Krajským soudem v Ústí nad Labem do projektu **Iniciativa Pro dítě 21**. Projekt je realizován na území Ústeckého a Libereckého kraje. Cílem projektu je zefektivnit systém péče o ohrožené děti zapojením soudů, OSPOD? NNO a dalších partnerů. NNO. Informace jsou k dispozici: <https://www.prodite21.cz/>.

Krajský úřad ÚK (odbor sociálních věcí) je zapojen v krajské pracovní skupině. Zároveň působí pracovní skupiny na okresních úrovních.

- Ústecký kraj se v posledním čtvrtletí roku 2022 zapojil do projektu, který realizuje organizace Spirála, Ústecký kraj, z.s, která provozuje intervenční centrum pro pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Projekt nese název „**POSPOLU: POmoc dětem – SPOLUpráce odborníků**“. Cílem je posílení odborných kapacit intervenčních center a dalších aktérů účinné pomoci ohroženým dětem. Děti žijící v rodinách zasažených domácím nebo genderově podmíněným násilím, jsou vnímány jako „neviditelné oběti“.

Opatření 2.2 Rozvoj odbornosti v oblasti prevence

Stručný popis opatření:

- *zajištění či realizace vzdělávacích aktivit – odborné semináře, workshopy, konference, kulaté stoly, supervize*
- *metodická podpora, konzultace*
- *distribuce informačních materiálů, sylabů, metodik*
- *sdílení dobré praxe*

Plnění opatření:

- Každoročně jsou realizovány odborné konference, semináře, workshopy nebo mezioborová setkání, které jsou organizovány přímo pracovníky odboru sociálních věcí KÚ nebo ve spolupráci s partnery – tyto akce jsou určeny především odborným pracovníkům kraje a dalších institucí (veřejné správy i neziskového sektoru – např. pro poskytovatele sociálních služeb) – tj., že jsou pravidelně zajišťovány vzdělávací aktivity pro manažery prevence kriminality na obcích, pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (vč. kurátorů pro děti a mládež), sociální pracovníky a terénní pracovníky na obcích a další pracovníky institucí veřejné správy (např. Probační a mediální služba ČR, Úřad práce) a nestátních neziskových organizací působících v oblasti prevence. Seminářů se účastní také pracovníci městských a obecních policí a Policie ČR. Podrobněji je uvedeno v rámci plnění Opatření 1.1.
- K metodické podpoře dochází jak prostřednictvím uvedených vzdělávacích aktivit a setkání, tak také na dožádání jednotlivých měst a obcí pomocí telefonické, písemné (e mailové) komunikace, případně osobním jednáním s pracovníky na úřadě konkrétního města. Další podpora probíhá na koordinačních setkáních, kterých jsou příslušní pracovníci členy – na obcích, v projektových týmech, pracovních skupinách a dalších. V roce 2022 byla realizována např. metodická podpora obcím Bílina, Klášterec nad Ohří, Šluknov, Dolní Poustevna, Mikulášovice a Podbořany, a to při osobních setkáních na tamních obecních úřadech. Další podpora byla realizována prostřednictvím telefonické a e-mailové komunikace.
- Ústecký kraj zpracoval dokument – **Sborník příkladů dobré praxe Ústeckého kraje**. Bližší informace jsou uvedeny v plnění Opatření 1.1.
- V rámci setkání s odbornými pracovníky jsou distribuovány propagační materiály. Příkladem může být např. leták PČR „Chraňte svůj majetek“, který distribuuje při svých aktivitách PČR, tuto možnost má i krajský úřad.
- Na webové stránce Ústeckého kraje je od roku 2019 zveřejněn odkaz na spot PČR „Say No/Řekni ne“ – online sexuálnímu nátlaku a vydírání dětí. K dispozici je: [Spot - domácí násilí: Prevence kriminality: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](#).

Opatření 2.3 Technická podpora institucí a pracovníků

Stručný popis opatření:

- *Speciální výslechové a pohovorové místnosti – dobudování sítě, rozšíření vybavení místností a jejich modernizace*
- *Materiální a technická podpora institucí a jejich pracovníků*

Plnění opatření:

- Speciální pohovorové místnosti jsou zřízeny na všech úřadech obcí s rozšířenou působností Ústeckého kraje.
- Síť speciálních výslechových místností v Ústeckém kraji patří mezi nejhustší ve srovnání s ostatními kraji v ČR. Tyto místnosti jsou umístěny ve většině velkých měst. Chybí pouze v Děčíně a Teplicích. Je tedy vhodné, aby byly zřízeny i v těchto městech tak, aby byly všechny lokality Ústeckého kraje v dostupné vzdálenosti zasíťované. Snahou Ústeckého kraje je postupně tyto místnosti zavést i v těchto dvou lokalitách.
- V roce 2019 bylo z projektu Ústeckého kraje „Práce odborníků s dětskými oběťmi“ zajištěno vybavení speciálních výslechových místností demonstračními pomůckami (Jája, Pája – rodina) a látkovými hračkami (ty byly předány také OSPOD ORP a dalším partnerům, kteří pracují s ohroženými dětmi v kraji – Policii ČR a ZDVOP). Demonstrační pomůcky i látkové hračky jsou využívány i v následujících letech, tj. 2020, 2021 a 2022.

Cíl 3: Analýza – znalost prostředí je základem pro plánování prevence

Stručný popis cíle:

Systém prevence kriminality disponuje daty a informacemi, které jsou sdíleny relevantními partnery. Data jsou vzájemně porovnávána v místě a čase. Informace jsou získávány z prostředí, kde je prevence realizována:

- *provedení analýzy trestných činů, rizikového chování či dalších jevů,*
- *revize nabídky služeb a potřeb cílových skupin nejen v sociálně vyloučených lokalitách, podpora služeb reagujících na potřeby,*
- *identifikace nových forem trestné činnosti a návrh vhodných preventivních opatření.*

Opatření 3.1 Sběr dat relevantních pro efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit na území kraje – jejich vzájemné porovnávání v místě a čase (jejich aktualizace)

Stručný popis opatření:

- *tvorba a aktualizace analytických dokumentů napříč subjekty působícími v oblasti prevence kriminality*
- *vzájemné sdílení dat (analýz) mezi relevantními partnery*

Plnění opatření:

- Krajský úřad Ústeckého kraje aktualizuje každý rok Bezpečnostní analýzu Ústeckého kraje, která je doprovodným dokumentem Strategie prevence kriminality na území Ústeckého kraje (je k dispozici na stránkách kraje: <https://www.kr->

ustecky.cz/bezpecnostni-analyzy-usteckeho-kraje/d-1656276/p1=274613. Města a obce ÚK, které jsou zapojeny do systému prevence kriminality v ČR a podávají nejen žádosti do Programu MV ČR Prevence kriminality na místní úrovni, každoročně aktualizují také bezpečnostní analýzu daného města či obce. Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje je podkladovým materiálem pro zpracování nejen bezpečnostních analýz obcí, ale také pro zpracování projektových žádostí kraje, obcí a dalších institucí (např. v rámci zdůvodnění potřebnosti projektů podávaných do různých dotačních programů vč. výzev operačních programů aj.). Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje obsahuje také nad rámec doporučených oblastí další statistické údaje – počet dětí a dospělých ohrožených sociálním vyloučením (počet dětí a mladistvých, kteří jsou v péči kurátorů pro děti a mládež; počet dětí, které spáchaly trestný čin nebo počet dětí umístěných do náhradní institucionální péče; počet dospělých osob, které jsou každoročně propuštěny z vězení aj.).

- V rámci kraje je dále sledován výskyt rizikových lokalit (ubytoven nebo neregistrovaných sociálních služeb) a také osob sociálně vyloučených nebo vyloučením ohrožených a je sledována řada dalších jevů. Pracovníci KÚ se pravidelně zapojují také do výzkumných šetření, které provádějí partneři či jiné subjekty. Data týkající se výskytu rizikových lokalit jsou využívána pro zpracování Zprávy o stavu romské menšiny v Ústeckém kraji (ta je každoročně zpracovávána koordinátorem pro romské záležitosti Ústeckého kraje) a je podkladovým materiálem pro zpracování Zprávy o stavu romské menšiny v ČR. Zde je uvedeno 226 sociálně vyloučených lokalit s téměř 55 tisíci obyvateli. Je možné také konstatovat, že tyto lokality se nachází ve 41 obcích, zároveň každá obec s rozšířenou působností má na svém území alespoň jednu sociálně vyloučenou lokalitu.
- V oblasti protidrogové prevence byla v roce 2020 schválena navazující krajská koncepce protidrogové politiky „Strategie prevence závislostí Ústeckého kraje na období 2020 – 2023“. Dokument byl projednán Radou Ústeckého kraje na základě usnesení č. 152/88R/2020 dne 19. 2. 2020 a schválen Zastupitelstvem Ústeckého kraje usnesením č. 059/27Z/2020 dne 9. 3. 2020. Tento strategický dokument stanoví 4 hlavní oblasti a cíle:
 - Oblast primární prevence, kde je cílem předcházení vzniku a rozvoje závislostního chování, a to především u dětí a mladistvých,
 - Oblast snižování rizik, kde je cílem snížení potencionálních rizik a minimalizace nepříznivých důsledků závislostního chování pro jednotlivce a pro společnost,
 - Oblast léčby a resocializace, kde je cílem snížení míry závislostního chování a podpora uzdravení a sociální integrace osob se závislostním chováním,
 - Oblast koordinace, kde je cílem stabilizovat a zkvalitnit stávající systém koordinace protidrogové politiky.
- Ústecký kraj zpracovává také Výroční zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí. Zpráva je určena pro odbornou i laickou veřejnost. Je zdrojem základních informací o koordinaci a institucionálním zajištění politiky v oblasti závislostí a politiky v oblasti hazardního hraní v kraji, koncepčních opatřeních, spolupráci s obcemi, finančním zajištění a finančních deficitech politiky v oblasti závislostí, charakteristice scény v oblasti užívání návykových látek (alkohol, tabák, nelegální látky) a situace v oblasti hazardního hraní a jiných nelátkových závislostí, síti služeb pro uživatele drog

a problémové/patologické hráče¹ a aktivitách realizovaných kraji v oblasti politiky v oblasti závislostí (např. vzdělávání, analýzy, rozvojové projekty apod.). Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji je jedním ze zdrojů při vytváření Souhrnné zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích, Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR a Výroční zprávy o hazardním hraní v ČR. Zároveň je také důležitým informačním materiálem pro politiky na místní, krajské i centrální úrovni. K dispozici je na stránkách: [Výroční zprávy: Protidrogová politika: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](#).

- V oblasti školství byla v roce 2020 vytvořena Strategie primární prevence rizikových projevů chování PPP ÚK 2020 – 2027, jejímž základním východiskem je jednotná koncepce týmové preventivní práce v pedagogicko-psychologických poradnách.
- Ústecký kraj ve spolupráci s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (Pedagogická fakulta) realizoval v roce 2022 výzkumnou studii s názvem „Výzkum veřejného mínění v oblasti prevence kriminality“ (analýza na území Ústeckého kraje), která je zaměřena problematiku hodnocení pocitu bezpečí a s ním související hodnocení očekávaného dopadu (efektivitu) vybraných preventivních opatření z pohledu občanů Ústeckého kraje. Výzkumné aktivity cílí na identifikaci strategií chování občanů ve vztahu k pocíťovaným či identifikovaným rizikům. Účelem studie je získání aktuálních informací o názorech a postojích občanů Ústeckého kraje k problematice kriminality a rizikových jevů, jejich prevence, a rovněž o přístupu k vlastní bezpečnosti. Výsledky byly zároveň komparovány se zjištěními, kterých bylo dosaženo v rámci tematicky identicky zaměřeného výzkumu, který byl realizován v roce 2009 (dostupný na: [Výzkum veřejného mínění k problematice kriminality, její prevence a vlastní bezpečnosti občanů v Ústeckém kraji 2009: Prevence kriminality: Ústecký kraj \(kr-ustecky.cz\)](#)).

Opatření 3.2 Aktualizace Bezpečnostní analýzy kraje

Stručný popis opatření:

- *pravidelný sběr dat, analýza kriminality na území kraje, socio-demografická analýza a institucionální analýza*
- *analýza rizikovosti lokalit v kraji*
- *provázanost s dalšími analytickými dokumenty kraje a dalších subjektů*

Plnění opatření:

- Ústecký kraj každoročně aktualizuje Bezpečnostní analýzu kraje, která zahrnuje analýzu kriminality, socio-demografickou analýzu a institucionální analýzu. Jako podkladový materiál je při aktualizaci dokumentu využívána Zpráva v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR (vydáváná MV ČR) a Zpráva o bezpečnostní situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území Ústeckého kraje (vydáváná KŘ PČR ÚK).
- Pravidelný sběr dat a jejich porovnávání v různých rovinách (porovnávání jevů navzájem či na vertikální úrovni od místního až po krajské srovnání) a časech a v neposlední řadě sdílení zjištěných údajů s partnery přispívá k efektivnějšímu plánování a realizaci preventivních aktivit. Zároveň přispívá k zvyšování kvality

¹ Termín problémový hráč je širší – zahrnuje osoby v riziku rozvoje patologického hráčství i osoby s diagnózou patologický hráč (dg. F 63.0).

koncepčních a strategických dokumentů. V roce 2022 podalo žádost o finanční podporu do Programu MV ČR Prevence kriminality na místní úrovni 17 obcí s 38 projekty. Podpořeno bylo 16 obcí s 36 projekty. Celkem byly obcím Ústeckého kraje poskytnuty prostředky ve výši 11.282.159,- Kč (na žádosti podané do Programu PK v roce 2022). Jednou z formálních podmínek podání žádosti do uvedeného programu je zpracování bezpečnostní analýzy dané obce. Při tomto zpracování obce spolupracují s PČR, zároveň vycházejí z Bezpečnostní analýzy Ústeckého kraje. Uvedené analytické dokumenty jsou tedy provázané.

- Obce také i ve spolupráci s Odborem pro sociální začleňování MMR (dříve Agenturou pro sociální začleňování (dále ASZ)) realizují analýzy rizikových míst a jevů na jejich území v rámci tzv. koordinovaného přístupu sociálního vyloučení. Odbor sociálních věcí KÚ Ústeckého kraje se zástupci ASZ spolupracují a předávají si informace a také uvedené analýzy či jiné materiály nebo realizují společné semináře či jiná setkání s partnery na krajské či lokální úrovni.

Cíl 4: Realizace programů a aktivit všech typů a úrovní prevence

Stručný popis cíle:

Prevence je realizována kooperujícími partnery a prostřednictvím různých typů programů a aktivit. Při jejich realizaci je nezastupitelný komplexní přístup, aktivity na sebe navazují, doplňují se. V daném místě a čase jsou realizovány preventivní aktivity všech typů prevence – sociální a situační prevence a informování obyvatel. Kraj a obce podporují preventivní aktivity také z vlastních zdrojů. Jedná se zejména o:

- podporu programů zaměřených na prevenci patologického jednání podporující systém (rodinu – lokalitu),
- vytvoření krajského dotačního programu na prevenci kriminality,
- zajištění preventivních aktivit reagující na cílové skupiny a aktuální problémy v lokalitách,
- iniciace rozšíření služeb podpory obětí trestné činnosti a domácího násilí,
- podporu programů pro děti a mládež zaměřené na specifickou primární prevenci,
- podporu stávajících a popř. vzniku dalších programů pro děti a mládež s výchovnými problémy a kriminálními vzorci chování (investice do sekundární a terciární prevence – předcházení recidivě).

Opatření 4.1 Podpora a realizace preventivních aktivit sociální prevence

Stručný popis opatření:

- podpora sociálních služeb – služeb sociální prevence (základních a vybraných fakultativních činností)
- realizace, příp. podpora psychologických resocializačních, probačních, terapeutických a jiných programů
- podpora sociálních projektů primární, sekundární a terciární prevence
- podpora projektů školské specifické primární prevence (nejen akreditovaných)
- aktivity zaměřené na pomoc osobám v tíživé finanční a životní situaci

Plnění opatření:

- Ústeckým krajem jsou pravidelně podporovány sociální služby a v rámci prevence kriminality či prevence sociálního vyloučení také služby sociální prevence (nejen jejich základní činnosti, ale také doplňkové aktivity) a zároveň je podporován jejich rozvoj

(např. vzděláváním pracovníků služeb, další specializací činností, zajišťováním vzdělávacích seminářů). Služby jsou součástí Základní sítě sociálních služeb Ústeckého kraje, popřípadě Rozvojové sítě sociálních služeb (tam jsou zejména zařazeny služby a jejich navýšené kapacity, které jsou financované ze zdrojů EU – KPSV, ITI, MAS apod.).

- Prostřednictvím individuálního projektu kraje „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 3“ jsou podporovány vybrané sociální služby, projekt je realizován od 1. 10. 2019 do 30. 6. 2022 (sociální služby jsou podporovány od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021), projekt podporuje 4 druhy sociálních služeb – intervenční centrum (1 služba), osobní asistenci (13 služeb), podporu samostatného bydlení (7 služeb) a azylové domy (26 služeb). Zastupitelstvo Ústeckého kraje usnesením č. 025/10Z/2021 schválilo dne 1. 11. 2021 prodloužení projektu, a to do 31. 10. 2022, část sociálních služeb zapojených do projektu bude podpořena do 30. 6. 2022 (azylové domy a intervenční centrum, celkem se jedná o 19 poskytovatelů s 26 službami).
- Od 01. 11. 2022 je odborem sociálních věcí realizován projekt „Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji 5“ (dále jen POSOSUK 5), do kterého jsou zapojené vybrané sociální služby – osobní asistence, azylové domy a intervenční centra. V rámci těchto projektů probíhá užší komunikace (tj. i metodické podpora ze strany OSV KÚ) s poskytovateli podporovaných sociálních služeb (služeb sociální prevence). Projekt je realizován od 01. 09. 2022 – 31. 03. 2025 (sociální služby jsou podporovány od 01. 10. 2022 – 31. 12. 2024).
- Sociální služby jsou financovány z různých zdrojů – především ze státního rozpočtu, evropských fondů a také z rozpočtu Ústeckého kraje prostřednictvím dotačního titulu KÚÚK „Podpora Ústeckého kraje na sociální služby – malý dotační program“. V roce 2022 bylo podpořeno 300 sociálních služeb ve výši 12.293.130,- Kč.
- Od roku 2016 byl v rámci protidrogové politiky Ústeckého kraje také vytvořen a každoročně vyhlášen samostatný program „Podpora sociálních služeb protidrogové politiky“. V tomto programu jsou speciálně podporovány sociální služby, jejichž zaregistrovanou cílovou skupinou jsou osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. V roce 2022 bylo podpořeno celkem 21 registrovaných služeb ve výši 999.900,- Kč.
- Pravidelně je podporována dětská adiktologická ambulance v Ústí nad Labem, jejíž cílovou skupinou jsou děti od 12 let věku (jde v rámci ČR o třetí takovou službu).
- Ústecký kraj se dále podílí na tvorbě politik v rámci ITI Ústecko-chomutovské aglomerace, kdy byly z evropských dotací podporovány projekty v rámci sociálního začleňování – např. projekty podporující vznik a udržení pracovních pozic pro osoby obtížně umístitelné na trhu práce nebo projekty zaměřené na sociální bydlení (výkup bytů do vlastnictví obcí a jejich využití pro sociální účely vč. podpory sociální práce) či protidluhové poradenství. Tyto projekty jsou a budou podporovány také v novém programovacím období.
- Sociální služby – služby sociální prevence jsou v současné době dostupné na celém území Ústeckého kraje, jejich kapacity jsou dle potřeby posilovány. Již existuje jen málo oblastí v kraji, kde je malá dostupnost vybraných sociálních služeb. Postupně je potřeba optimalizovat síť sociálních služeb, zaměřit se na zkvalitnění sítě nejen preventivních služeb. Projekty realizované Ústeckým krajem k tomuto přispívají.
- Probační a mediační služba ČR realizuje projekty, které jsou zaměřené na resocializaci pachatelů trestné činnosti. Od 01. 01. 2021 služba realizuje projekt „Zpátky do života“

v jehož rámci v Ústeckém kraji vzniklo v Mostě tzv. programové centrum, které realizuje specializované skupinové resocializační programy pro práci s pachateli trestných činů. Jedná se o Program pro řidiče (určen pro agresivní řidiče a osoby řídící vozidlo pod vlivem alkoholu), program VIT (Vnímám i Tebe - zaměřeno na pachatele násilné trestné činnosti) a dva programy pro mladistvé a mladé dospělé (PUNKT a Restart). Speciální metody práce s pachateli zaměřující ke změně jejich vzorců chování, uvědomění si důsledků nebezpečného a protizákonného chování a přijetí odpovědnosti za spáchanou trestnou činnost se osvědčují a v roce 2022 byly, v závislosti na struktuře trestné činnosti uplatňovány v okresech Ústí n. Labem, Teplice, Most, Chomutov, Litoměřice, Děčín. V případě mladistvých jsou programy uplatňovány v úzké spolupráci s kurátory pro mládež. Lze konstatovat rostoucí zájem orgánů činných v trestním řízení využívat tyto formy práce s pachateli jakou součástí ukládaných trestních sankcí (jako tzv. přiměřené povinnosti). Probačními resocializačními programy prošlo 234 pachatelů. I touto formou Probační a mediační služba přispívá v oblasti terciární prevence ke snížení recidivy trestné činnosti v Ústeckém kraji.

- Ústecký kraj podporuje projekty úrovně primární, sekundární a terciární prevence. Primární prevence je podporována prostřednictvím dotačních programů odboru školství, mládeže a tělovýchovy „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“. Sekundární a terciární prevence je podporována prostřednictvím dotačního titulu MV „Program prevence kriminality na místní úrovni“ nebo Ministerstva spravedlnosti, např. podpora adiktologických služeb poskytovaných ve věznicích. Z tohoto programu jsou podporovány projekty měst a krajů v ČR.
- Ústecký kraj každoročně podává žádosti o finanční podporu projektů, které realizuje. V roce 2022 byla podána žádost s názvem „Občané Ústeckého kraje o kriminalitě a prevenci“. Tento projekt byl rozdělen do dvou částí – první částí je realizace výzkumu veřejného mínění občanů Ústeckého kraje ke kriminalitě, její prevenci a vlastní bezpečnosti občanů. Druhá část projektové žádosti bude zaměřena na zjištění výskytu sociálně patologických jevů u studentů středních škol a jejich účast (přístup) na prevenci realizované na školách Komise Republikového výboru pro prevenci kriminality pro výběr projektů Programu prevence kriminality na místní úrovni se rozhodla tyto projekty nepodpořit. Nakonec odbor sociálních věcí přistoupil k tomu, že první část průzkumu – tj. Analýza pocitu bezpečí byla uhrazena z rozpočtu odboru. Z tohoto dotačního titulu MV (Prevence kriminality na místní úrovni) byly dále podpořeny projekty měst a obcí Ústeckého kraje (celkem 16 obcí, 23 projektů) ve výši 11.282.159,- Kč. Zde je nutné konstatovat, že Ústecký kraj, města a obce v kraji patří každoročně mezi neaktivnější regiony v ČR, které žádají (a také obdrží) dotaci v uvedeném programu.

Opatření 4.2 Situační prevence jako součást komplexního přístupu

Stručný popis opatření:

- *podpora aktivit situační prevence*
- *realizace technických opatření znesnadňujících páchaní trestné či přestupkové činnosti*
- *podpora opatření zvyšujících riziko odhalení a odsouzení pachatele trestné činnosti*

Plnění opatření:

- Podpora aktivit situační prevence je zajišťována prostřednictvím projektů, které jsou realizovány obcemi např. v rámci dotačního titulu MV „Program prevence kriminality na místní úrovni“. Mezi tyto projekty patří zavádění, nebo spíše v současné době modernizace městského kamerového dohledového systému. Další možnou oblastí podpory je i veřejné osvětlení, zejména osvětlení rizikových míst. V roce 2022 bylo v Ústeckém kraji realizovány 4 projekty na modernizaci městského kamerového dohledového systému (v Bilině, Kadani, Mostě a Ústí nad Labem) a 3 projekty na osvětlení – veřejných prostor nebo dětského hřiště (ve Šluknově, Ústí nad Labem a Žatci). Tyto projekty byly podpořeny v celkové výši 2.656.439,- Kč. Další obdobně zaměřené projekty realizují města především ze svého rozpočtu.

Opatření 4.3 Zajištění stabilního financování preventivních aktivit

Stručný popis opatření:

- podpora k využívání stávajících (nově vytvořených) dotačních titulů státních institucí, obcí a jiných donátorů
- vytvoření dotačního titulu Ústeckého kraje „Prevence kriminality“
- aktivním zapojením kraje v rámci dotačního titulu Ministerstva vnitra „Program prevence kriminality na místní úrovni“ příp. dalších programů – realizace preventivních aktivit kraje ze státních a vlastních zdrojů (příp. EU)
- metodická podpora kraje žadatelům (po formální i věcné stránce) s předložením kvalitních projektů
- realizace a podpora preventivních aktivit z rozpočtu obcí

Plnění opatření:

- Ústecký kraj metodicky vede obce a města i při podávání žádostí o finanční podporu do Programu MV Prevence kriminality na místní úrovni – jsou realizována setkání pro manažery prevence kriminality obcí Ústeckého kraje, dále je možnost konzultací osobních, telefonických a e-mailových. Některé obce využívají možnost osobních konzultací v místě svého úřadu – v roce 2022 byla tato možnost využita pracovníky obce Bílina, Děčín, Dolní Poustevna, Klášterec nad Ohří, Mikulášovice, Podbořany, Šluknov. Další pracovníci měst a obcí Ústeckého kraje realizují své konzultace prostřednictvím telefonické či e-mailové komunikace.
- Ústecký kraj každoročně realizuje preventivní aktivity, které jsou hrazeny z Programu prevence kriminality na místní úrovni. Města a obce Ústeckého kraje podala do programu MV ČR „Program prevence kriminality na místní úrovni 2022“ celkem 38 projektů, a dále 1 projekt podal Ústecký kraj.
- Od roku 2016 podporuje Ústecký kraj služby protidrogové politiky prostřednictvím dotačního programu „Podpora sociálních služeb protidrogové politiky“. Alokované prostředky v tomto programu pro rok 2022 byly ve výši 1 mil. Kč.
- Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Ústeckého kraje každoročně vyhlašuje dva dotační programy „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“ a „Prevence pro krajské školy“, v roce 2022 zde byla alokována částka na první program cca 1,5 mil. Kč a na druhý program cca 1 mil. Kč.
- Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy byl vyhlášen dotační titul na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2022. Ústeckému kraji byla alokována částka 989 000,- Kč.

- Odbor zdravotnictví Ústeckého kraje vyhlašuje každoročně dotační titul s názvem „Podpora vybraných služeb zdravotní péče“, z něhož jsou pravidelně podporovány dvě služby protidrogové prevence. První je projekt substituční léčby závislých na opioidech Krajské zdravotní, a.s., který byl v roce 2022 podpořen částkou 300 000,- Kč. Druhou podporovanou službou je Krajská adiktologická ambulance a poradna pro děti a dorost spolku DRUG-OUT Klub, v roce 2022 byla z tohoto titulu podpořena částkou 200 000,- Kč.
- Od roku 2019 financuje Ústecký kraj provoz Protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice.
- Ústecký kraj se dále podílí na tvorbě politik v rámci ITI Ústecko-chomutovské aglomerace, kdy jsou z evropských dotací podporovány projekty v rámci sociálního začleňování – např. projekty podporující vznik a udržení pracovních pozic pro osoby obtížně umístitelné na trhu práce (vč. podpory vzniku tréninkových pracovních míst) a projekty sociálního bydlení (vč. podpory sociální práce).